

Ladislav Smoljak

25.11.1997

filmový a divadelní režisér, herec a scénárista

* 9. prosince 1931, Praha – † 6. června 2010, Kladno

Narodil se do chudých poměrů. Matka byla dělnice, otec krejčí. Na Žižkově strávil rané dětství; rodina tehdy až do jeho čtyř let bydlela ve Slezské ulici. Na gymnáziu odmaturoval v roce 1952. Někteří jeho předkové pocházeli z Podkarpatské Rusi.

Ke studiu divadelní režie na DAMU ho nevzali, vystudoval tedy matematiku a fyziku na Vysoké škole pedagogické. Stal se asistentem na Fakultě technické a jaderné fyziky Karlovy univerzity a byl i středoškolským učitelem na gymnáziu v Brandýse nad Labem. V letech 1958 až 1961 učil na večerní škole pro pracující a na jedenáctiletce.

V 60. letech se stal redaktorem Mladého světa, během působení v jeho redakci se podílel na založení čtenářské ankety Zlatý slavík. V 70. letech pracoval jako scénárista Filmového studia Barrandov.

Byl spoluzakladatelem Divadla Jára Cimrmana. Vedle autorského divadla, díky kterému českému národu přiblížil génia Járu Cimrmana, se věnoval také psaní filmových scénářů a hraní. Jeho filmy se staly velmi oblíbené, např. *Jáchyme, hod' ho do stroje*, *Na samotě u lesa*, *Marečku, podejte mi pero*, *Kulový blesk*, *Trhák*, *Vrchní, prchni!* či *Jára Cimrman, ležící, spící*.

Byl nejen úspěšným hercem, ale také scénáristou, dramaturgem nebo asistentem režie. V menších rolích se objevil také ve většině filmů Zdeňka Svěráka, se kterým víc než 40 let tvořil autorské divadlo. Režiroval přes třicet filmů. Věnoval se také dokumentárnímu filmu či televizním pořadům, v nichž také hojně vystupoval. Jako herec se objevil ve čtyřech desítkách filmů; poprvé v roce 1963 v malé roli ve filmu *Postava k podpírání*. První větší roli si však zahrál v roce 1968 ve *Zločinu v šantánu*. Poslední roli si zahrál v roce 2010 v divadelním záznamu *České nebe: Cimrmanův dramatický kšaft*. V divadle vytvořil spolu v tandemu se Zdeňkem Svěrákem celkem patnáct her. Pro jejich role je typický humor, sarkasmus, ironie, ale i nadhled a laskavost.

V Divadle na tahu si zahrál Macheata v *Žebrácké opeře*. Pro Divadlo Na zábradlí napsal a zrežiroval hru *Malý Říjen*. Vedle Divadla Jára Cimrmana byl Smoljak činný také ve Studiu Láďa Ladislava Smoljaka. Pro toto uskupení napsal několik her (například *Hymna aneb Urfidlovačka*).

Byl třikrát ženatý a rozvedený. Z manželství měl čtyři děti. Zemřel po těžké nemoci v kladenské nemocnici ve věku 78 let. V umělecké profesi svého otce následuje syn David Smoljak, který je dramaturg a scénárista.

Ladislav Smoljak je držitelem ceny Dřevěný Andrej za roli Macheata, ve hře Václava Havla *Žebrácká opera*.

Dva roky po jeho smrti byla na domě v ulici Žateckých 15 v Praze 4 odhalena jeho pamětní deska. Je na ní Smoljakova podobizna a nápis, že v tomto domě prožil jeden z otců Járy Cimrmana chlapecká léta.